

Usmernenie MPSVR SR
k priebežnému testovaniu zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na ochorenie
COVID – 19 v 3. vlne pandémie

Aktualizácia k 14. 12. 2021

S cieľom predísť ďalšiemu zhoršovaniu epidemiologickej situácie a nárastu počtu infikovaných zamestnancov alebo prijímateľov sociálnych služieb v zmysle pandemického plánu v 3. fáze je do prioritnej oblasti práce zaradené testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na ochorenie COVID – 19, a to antigénovými testami.

Testovanie sa nevykonáva, ak zamestnanec alebo prijímateľ sociálnych služieb prekonal ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako 90 dní.

Základné informácie

1. Distribúciu antigénových testov pre poskytovateľov sociálnych služieb zabezpečuje príslušný vyšší územný celok (VÚC).
2. Testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb vykonáva kvalifikovaný zdravotnícky pracovník – sestra, alebo zmluvný lekár poskytovateľa sociálnych služieb.
3. Ak poskytovateľ na testovanie používa antigénový test - samotest, nie je potrebné ho vykonávať kvalifikovaným zdravotníckym pracovníkom. Je potrebné, aby bol vykonávaný povereným a zaškoleným pracovníkom.
4. Narábanie s odpadom sa riadi osobitnými pravidlami – Príloha č. 1.
5. Testovanie jednotlivých druhov a foriem sociálnych služieb bude prebiehať v nasledovnej frekvencii:

Druh/forma sociálnej služby	Testovanie prijímateľov	Testovanie zamestnancov
Pobytové zariadenia podmienené odkázanosťou (Zariadenie podporovaného bývania, Zariadenie pre seniorov, Zariadenie opatrovateľskej služby, Rehabilitačné stredisko, Domov sociálnych služieb, Špecializované zariadenie)	Každý prijímateľ raz za 7 dní, ak sa na prijímateľa nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu,	Každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Ambulantné zariadenia podmienené odkázanosťou	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu	Každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Domáca opatrovateľská služba	Je možné testovať podľa potreby*	Odporúča sa každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Pobytové zariadenia krízovej intervencie (útulok, Domov na pol ceste, Zariadenie núdzového bývania)	Každý prijímateľ raz za 7 dní, ak sa na prijímateľa nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu	Každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu

	a krízového plánu	
Ambulantné zariadenia krízovej intervencie (nízkoprah, Integrované centrum, Komunitné centrum) a nocľahárne	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu	Odporúča sa každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania, a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Terénna služba krízovej intervencie	Je možné testovať podľa potreby*	Odporúča sa každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia ako samostatná odborná činnosť, Služba včasnej intervencie	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Odporúča sa každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Podporné služby (denné centrum, podpora samost. bývania, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny)	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Odporúča sa každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Jasle	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Odporúča sa každý zamestnanec raz za 7 dní, ak sa na zamestnanca nevzťahuje výnimka z testovania a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu

* podľa potreby sa odporúča s prihliadnutím na epidemiologický vývoj v území testovať:

- **prijímateľ** pri príznakoch infekčného ochorenia, pri prijímaní/návrate klienta z ústavného zdravotníckeho zariadenia alebo z domáceho prostredia, po ukončenej karanténe a pod.
- **zamestnanec** pri príznakoch infekčného ochorenia, pri návrate na pracovisko po PN, OČR, po ukončenej karanténe a pod.
- **V prípade ak RÚVZ nariadi plnenie karanténnych opatrení, je nutné testovať všetkých zamestnancov a klientov (s výnimkou tých, ktorých nie je možné testovať zo zdravotných dôvodov).**

Detailnejšie informácie

A. Distribúciu antigénových testov poskytovateľov a sociálnych služieb zabezpečuje príslušný VÚC

- Do VÚC sú antigénové testy expedované zo skladu štátnych hmotných rezerv, kde si ich zástupca VÚC prevezme.
- VÚC na základe požiadavky poskytovateľa sociálnych služieb prideli antigénové testy podľa počtu zamestnancov a prijímateľov poskytovateľa sociálnych služieb.
- Spôsob a čas distribúcie antigénových testov jednotlivým poskytovateľom určí príslušný VÚC.

B. Príprava na testovanie a vykonanie testovania u poskytovateľov s prítomnosťou vlastného zdravotníckeho pracovníka.

- Poskytovateľ určí sestru (alebo viacero sestier), resp. poverí osobu ktorá bude testovanie vykonávať.
- Sestra alebo iná poverená osoba vykoná testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb v súlade s inštrukciami na príbalovom letáku. V prípade, že miesto výkonu sestry je vo viacerých zariadeniach sociálnych služieb, môže vykonávať testovanie v každom z týchto zariadení.
- Poskytovateľ uskladní testy predpísaným spôsobom podľa návodu výrobcu, ktorý je súčasťou balenia.
- Zber a likvidáciu odpadu vznikajúceho pri testovaní poskytovateľ vykonáva podľa prílohy č. 1.
- **Každý deň po ukončení testovania** v zariadení **zaznamená poskytovateľ do reportovacieho systému výsledky** testovania na link: <https://www.standardnepostupy.sk/oznamovanie-vysledkov-testov-s-rychltestmi/>

C. **Príprava na testovanie a vykonanie testovania u poskytovateľov, ktorí sú bez vlastného zdravotníckeho pracovníka**

- Poskytovateľ, ktorý v prevádzke sociálnych služieb nemá sestru, alebo je neprítomná z dôvodu PN, OČR, karantény a pod. a preto nevie zabezpečiť testovanie prostredníctvom vlastného personálu, odporúčame využiť nasledovné možnosti:
 - prostredníctvom ADOS,
 - prostredníctvom mobilného odberného miesta,
 - prostredníctvom ošetrojúceho lekára, respektíve sestry ošetrojúceho lekára,
 - prostredníctvom sestry iného poskytovateľa,
 - prostredníctvom samotestov
- Likvidáciu odpadu z testovania a reportovanie na dennej báze v takomto prípade vykonáva ten, kto vykonáva testovanie.
- Na účely úhrady zvýšených výdavkov spojených so zabezpečením testovania môže poskytovateľ sociálnej služby podať žiadosť o poskytnutie dotácie na humanitárnu pomoc pre právnické osoby <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/humanitarna-pomoc/>

D. **Postup, ak je osoba pozitívna pri testovaní na COVID-19**

- Na základe pozitívneho výsledku antigénového testovania sa neodkladne pristupuje k nariadeniu príslušných protiepidemických opatrení, vrátane karantény osôb podozrivých z nákazy.
- Epidemiologické vyšetrovanie zabezpečujú epidemiológovia územne príslušného RÚVZ.
- V prevádzke sú nariadené režimové opatrenia (hygienické a protiepidemické).
- Po potvrdení pozitivity COVID-19 metódou RT-PCR je potrebné kontaktovať príslušný RÚVZ ako aj príslušného všeobecného lekára, s ktorým má osoba uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.
- V prípade pozitivity je aktivovaný ALERT systém (systém včasnej reakcie a odpovede na podnet) regionálne príslušným infektologickým pracoviskom v spolupráci s RÚVZ, ktoré ALERT vyhodnotia rozhodne o následnom manažmente pozitívnych na PCR prítomnosť SARS-CoV-2 u poskytovateľa.
- Ďalší postup je potrebné realizovať v súčinnosti s príslušným RÚVZ, ktorý nariaďuje adekvátne protiepidemické opatrenia.

Doplňujúce informácie

- U zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb, ktorí už boli na prítomnosť koronavírusu testovaní metódou RT-PCR alebo antigénovým testom s negatívnym výsledkom mimo testovania v sociálnych službách sa test bude vykonávať najskôr po uplynutí 72 hodín od tohto testovania.
- V prípade, ak počet doručených testov nebude postačovať, najmä z dôvodu chýb, poškodenia alebo závadnosti testu, je nutné neodkladne odoslať požiadavku na príslušný VÚC, ktorý po dohode neodkladne doručí chýbajúce testy.
- Po vykonaní testov metódou RT-PCR bude poskytovateľ o výsledku informovaný cez RÚVZ, ktorý aktivuje cestou regionálne príslušného infektologického pracoviska ALERT systém a prešetrí situáciu telemedicínou alebo na mieste a rozhodne o následnom manažmente pozitívnych pacientov.
- Osobné ochranné prostriedky zabezpečuje poskytovateľ sociálnych služieb ak vykonáva testovanie vlastným personálom.
- V prípade nezrovnalostí v počte zaslaných testov voči požiadavke, alebo v prípade iných nezrovnalostí, je potrebné uvedené skutočnosti koordinovať s VÚC.
- V prípade ak vznikne potreba na navýšenie rýchlotestov alebo samotestov, túto požiadavku je potrebné zaslať z VÚC neodkladne na MPSVR SR.
- Ak by bolo potrebné doškoliť personál na testovanie, je možné zorganizovať preškolenie sestier na okresnom odbornom mieste.
- Odôvodnenosť potreby testovania je naviazaná na § 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, podľa ktorého je zamestnávateľ povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pričom k všeobecným zásadám prevencie patrí aj vylúčenie nebezpečenstva a z neho vyplývajúceho rizika, ako aj posudzovanie rizika, ktoré nemožno vylúčiť. Zamestnávateľ je teda povinný posudzovať riziko na pracovisku a v prípade potreby je oprávnený prijať a vykonať vhodné opatrenia na zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov – vrátane vykonania pravidelného testovania na ochorenie Covid-19.

V prípade závažných problémov pri priebehu testovania kontaktujte Odbor krízového manažmentu a bezpečnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na mailovej adrese odbkrman@employment.gov.sk.

Príloha č. 1: Zber a likvidácia odpadu vznikajúceho pri testovaní protilátok na laboratórnu diagnostiku SARS-Cov-2